

Latvijas Republikas
Uzņēmumu reģistrs

PLG kontroles apjoms un valstspiederības

*Kontroles veida izvēle, aprēķinu metodika
un biežākās kļūdas praksē*

Līga Berglande
Vecākais juriskonsults

Semināra tēmas

A

Tiesiskais regulējums un piemērošanas termiņi, reģistrācijas kārtība

B

PLG kontroles veids un kontroles apjoma aprēķins

C

PLG reģistrācija īpašās situācijās

D

Ziņu aktualizācija un neatbilstības

E

Atbilstoša, pilnīga un aktuālu informācija par PLG

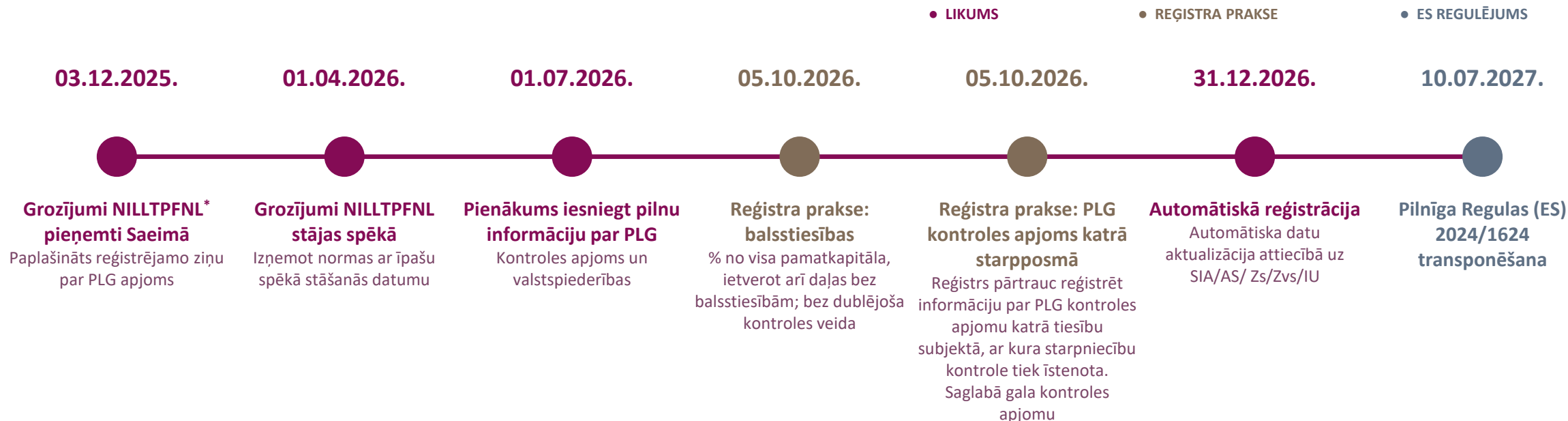
F

PLG ziņu pieejamība

A

Tiesiskais regulējums un piemērošanas termiņi, reģistrācijas kārtība

PLG reģistrācijas prasības un piemērošanas termiņi

Tiesiskais pamats

- **NILLTPFNL 18.¹ panta ceturtā daļa** nosaka Reģistram iesniedzamo un reģistrējamo PLG ziņu apjomu. Tajā ietilpst arī visas valstspiederības un īstenotās kontroles apjoms.
- **Regulas (ES) 2024/1624 normu transponēšana, tostarp arī 62. panta 1. punkta b) un d) apakšpunkts** — reģistrē līdzdalības būtību un apjomu; vairāku subjektu struktūrā arī savstarpējās attiecības un turētās līdzdalības daļas.
- **Kontroles veids** ir juridiskais pamats, uz kura persona ir PLG; **kontroles apjoms** ir faktiskās ietekmes mērs.

* Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likums

A

Tiesiskais regulējums un piemērošanas termiņi, reģistrācijas kārtība

PLG kontroles apjoma reģistrācija

!

Piesakot izmaiņas izpildinstitūcijā, dalībnieku vai akcionāru sastāvā, vai PLG, vienlaikus norāda PLG kontroles apjomu. Ja apjoms nav reģistrēts, pieteikumā nevar apliecināt, ka PLG informācija nav mainījusies.

Pareizā rīcība

1

Pārbaudīt ziņu pilnīgumu

Vai katram PLG un katram kontroles veidam ir reģistrēts kontroles apjoms?

2

Papildināt pieteikumu

Kontroles apjomu norāda arī tad, ja PLG nav mainījies.

3

Norādīt visas ziņas

Katram kontroles veidam norādīt apjomu; par personu — visas valstspiederības.

4

Kontroles apjoma nozīme

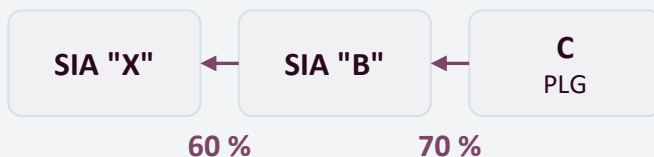
Kontroles apjoms ir viena ziņām, kas norādāma, reģistrējot informāciju par PLG

NILTPFNL pārejas noteikumu 77. punkts (līdz 31.12.2026.): Reģistrs bez atsevišķa lēmuma reģistrē kontroles apjomu tikai tad, ja tas nepārprotami izriet no Reģistra rīcībā esošajām ziņām un PLG ir reģistrēts ar vienu kontroles veidu — kā SIA dalībnieks, AS akcionārs vai IU/ZS/ZvS īpašnieks. Citos gadījumos ziņas par kontroles apjomu iesniedz pats tiesību subjekts vienlaikus ar nākamo PLG datu aktualizāciju.

Kontroles apjoma registrācija

LĪDZ 04.10.2026.

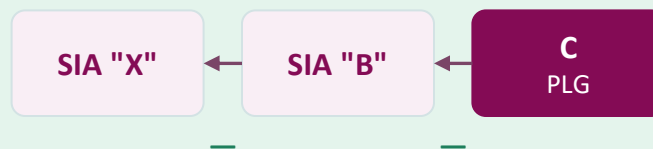
PLG kontroles apjomu reģistrē visos subjektos

- Reģistrē PLG kontroles apmēru (kopējo) un katrā tiesību subjektā, ar kura starpniecību kontrole tiek īstenota

NO 05.10.2026.

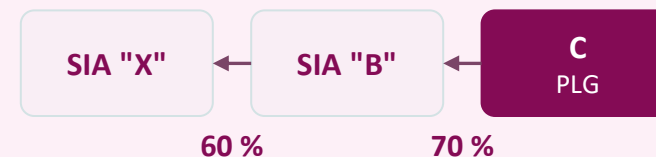
PLG kontroles apjomu reģistrē tikai attiecībā uz gala subjektu

- Norāda tiesību subjektus, ar kuru starpniecību PLG īsteno kontroli, **bet** kontroles apjomu reģistrē tikai attiecībā uz gala tiesību subjektu

NO 10.07.2027.

Norāda starpposmos turētās līdzdalības daļas

- Īpašumtiesību un kontroles struktūras apraksts
- Katrā starpposmā turētā līdzdalības daļa

Regulas (ES) 2024/1624 62. panta 1. punkta d) apakšpunkts: informācija par faktiskajiem īpašniekiem ietver, "ja īpašumtiesību un kontroles struktūra ietver vairāk nekā vienu tiesību subjektu vai juridisku veidojumu, šādas struktūras aprakstu, tostarp [...] nosaukumus un, ja tādi ir, identifikācijas numurus, un aprakstu par to savstarpējām attiecībām, **tostarp turēto līdzdalības daļu**". Regulu piemēro no 2027. gada 10. jūlija.

Tiesiskais regulējums un piemērošanas termiņi, reģistrācijas kārtība

Dokumentārais pamatojums

Dokuments vai dokumentu kopums, kas ļauj pārbaudīt, uz kāda pamata konkrētā fiziskā persona kontrolē juridisko personu un kāds ir šīs kontroles apjoms.

Dokumentu saturs un apjoms

Likumā nav izsmeļoša dokumentu saraksta.
Pamatojumu nosaka konkrētais kontroles veids.

Der gan publiski, gan privāti dokumenti, kas ļauj pārbaudīt kontroles pamatu un apjomu.

Netiešas kontroles gadījumā jābūt izsekojamam katram kontroles ķēdes posmam līdz fiziskajai personai.

Glabāšana un iesniegšana Reģistrā

Juridiskā persona glabā kontroles dokumentāro pamatojumu un iesniedz to pēc Reģistra pieprasījuma.

Var norādīt publisku avotu, ja tajā pārbaudāma pieteiktā kontrole. Par neizsekojamiem ķēdes posmiem iesniedz pamatojošus dokumentus.

Reģistrācijas lietā jau esošus dokumentus atkārtoti neiesniedz, ja to informācija nav mainījusies.

Kontroles pamatu un apjomu apliecina dokumenti, kuros pārbaudāmas konkrētās personas tiesības.

Tiesiskais regulējums un piemērošanas termiņi, registrācijas kārtība

Dokumentārais pamatojums

Īstenotā kontrole	Kādi dokumenti var tikt iesniegti, lai pamatotu kontroli
Tieša līdzdalība Latvijas SIA vai AS	Dalībnieku vai akcionāru reģistra nodalījums un statūti: līdzdalība kapitālā un no tās izrietošās balsstiesības.
Daļu vai akciju kategorijas	Statūti un dalībnieku vai akcionāru reģistra dati: personai piederošo daļu vai akciju kategorija un piešķirtās balsstiesības.
Ārvalstu juridiskā persona ķēdē	Reģistra izraksts, dalībnieku vai akcionāru saraksts un citi dokumenti: īpašumtiesības un kontroles saikne attiecīgajā ķēdes posmā.
Ārvalstu personālsabiedrība	Sabiedrības līgums, reģistra dati un piemērojamais ārvalsts regulējums: biedru statuss, pārvaldes tiesības un kontroles apjoms.
Mantojums	Mantojuma apliecība, attiecīgā gadījumā lēmums par mantojuma aizgādni: mantotās tiesības un aizgādņa pilnvaras.
Aizbildnība	Bāriņtiesas lēmums par aizbildņa iecelšanu un attiecīgajām atļaujām: pārstāvības tiesības un to robežas.
Juridiskais veidojums	Trasta dibināšanas vai pārvaldīšanas dokuments, tā grozījumi un iecelšanas akti: personu lomas, pilnvaras un kontroles tiesības.
Līgumiska kontrole / veto tiesības	Dalībnieku vienošanās, investīciju vai pilnvarojuma līguma kopija vai izraksts: konkrētās lēmumu, veto vai iecelšanas tiesības un to apjoms.

Saraksts nav izsmeļošs. Dokumentus vērtē kopumā: statuss vai dokumenta nosaukums vien nepamato kontroli. Veto tiesību neizmantošana pati par sevi neizslēdz kontroli. Vērtē tiesību saturu un reālo iespēju ietekmēt būtiskus lēmumus.

Kontroles apjoma norādīšana procentos vai aprakstā

Vai konkrētais kontroles veids gala subjektā izriet no
īpašumtiesībām vai balsstiesībām?

JĀ

NĒ

Īpašumtiesības vai balsstiesības

Īpašumtiesību procentuālais apjoms

— % no visa kapitāla

%

Balsstiesību procentuālais īpatsvars

— % no visa pamatkapitāla, ietverot arī daļas vai akcijas bez
balsstiesībām

%

- Norāda abus rādītājus arī tad, ja tie atšķiras. Atšķirība pati par sevi nav neatbilstība.

Cits kontroles pamats

Kontroles apjoma apraksts

Norāda konkrētās tiesības un ietekmes intensitāti:
pārstāvības, veto, iecelšanas, atsaukšanas vai līgumiskās
tiesības. Neatkārto kontroles veida nosaukumu un neizklāsta
visu kontroles ķēdi.

- Procentu laukus šim kontroles veidam neaizpilda.

Ziņu forma nav pieteicēja izvēle — to nosaka konkrētā kontroles veida juridiskais pamats. Nepareizi izvēlēts lauks rada nepilnīgas vai savstarpēji nesaskanīgas PLG ziņas.

Īpašumtiesību un balsstiesību norādīšanas prakses maiņa

LĪDZŠINĒJĀ PRAKSE

“Cits kontroles veids” kā vienots ieraksts

- Daļu vai akciju kategoriju gadījumā reģistrēja kontroles veidu “cits kontroles veids” — daļu vai akciju īpašnieks ar balsstiesībām vai bez balsstiesībām.
- Kontroles veidu “dalībnieks” vai “akcionārs” atsevišķi neregistrēja.

JAUNĀ PRAKSE

Jaunā prakse: kontroles pamats un apjoms

- Norāda konkrēto kontroles veidu: dalībnieks, akcionārs vai kontrole uz īpašumtiesību pamata
- Īpašumtiesību un balsstiesību atšķirības atspoguļo kontroles apjomā
- Apjomu norāda atsevišķi: īpašumtiesību % un balsstiesību %

Praktiskais piemērs izvērst 14.–15. slaidā

14. slaidis — īpašumtiesību un balsstiesību apjoma aprēķins daļu kategoriju ķēdē. **15. slaidis** — kā pēc prakses maiņas šo rezultātu norāda pieteikumā.

Svarīgi! Ja pieteikumā, kas iesniegts līdz 2026. gada 5. oktobra, kā PLG kontroles veids norādīts "cits kontroles veids", bet no iesniegtajiem dokumentiem nepārprotami izriet, ka PLG kontroli īsteno kā dalībnieks, akcionārs vai uz īpašumtiesību pamata, Reģistra valsts notārs ir tiesīgs reģistrēt dokumentārajam pamatojumam atbilstošo kontroles veidu, lēmumā norādot precizēšanas iemeslu. Šāda precizēšana nav uzskatāma par pieteikto ziņu grozīšanu pēc būtības.

Vairāku kontroles veidu un to apjoma norādīšana

Ja viena persona kontroli īsteno vairākos veidos, katrs kontroles veids veido atsevišķu ierakstu, kurā norāda tieši tam atbilstošo kontroles apjomu.

✗ Nepareizi — abi kontroles veidi vienā aprakstā

“Persona A ir dalībniece un valdes locekle; tai pieder 60 % daļu un ir atsevišķas pārstāvības tiesības.”

- Nav nodrošināta nepārprotama kontroles veida un tā apjoma savstarpējā sasaiste
- 60 % līdzdalības apjoms nav atsevišķi sasaistīts ar kontroles veidu “dalībnieks”
- Atsevišķās pārstāvības tiesības norādāmas valdes locekļa kontroles veida aprakstā, nevis līdzdalības procentu laukos

✓ Pareizi — katrs kontroles veids un tā apjoms atsevišķā ierakstā

Kontroles veids: dalībnieks	
Īpašumtiesību procentuālais apjoms	60 %
Balsstiesību procentuālais īpatsvars	60 %
Apraksts	Neaizpilda

Kontroles veids: valdes loceklis	
Īpašumtiesību procentuālais apjoms	Neaizpilda
Balsstiesību procentuālais īpatsvars	Neaizpilda
Apraksts	Atsevišķas pārstāvības tiesības

Kontroles apjoma aprakstu piemēri

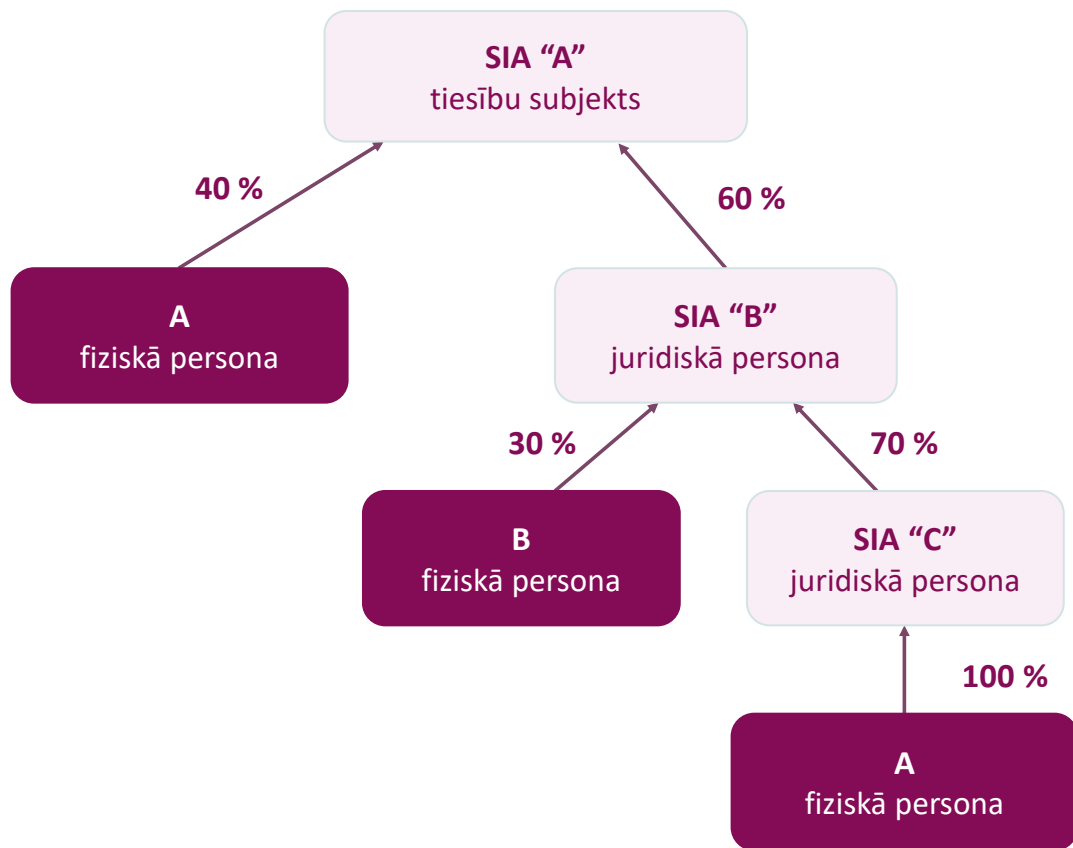
Ja kontroles apjomu nevar izteikt procentos, aprakstā norāda konkrēto apstākli, tiesības vai pilnvaras, ar kurām persona īsteno kontroli. Ierakstam jāatspoguļo faktiskā situācija.

Īstenotā kontrole izriet no	Kontroles apjoma apraksta piemērs
Izpildinstitūcijas pārstāvis	Atsevišķa pārstāvība — izpildinstitūcijas pārstāvis sabiedrību pārstāv vienpersoniski; kopīga pārstāvība — kopā ar vēl vienu valdes locekli.
Pilnvarojuma līgums	Personai pilnvarojuma līgumā piešķirtas tiesības patstāvīgi vadīt sabiedrības saimniecisko darbību un rīkoties ar tās līdzekļiem.
IU vai ZS īpašnieks	Persona ir individuālā uzņēmuma vai zemnieka saimniecības vienīgais īpašnieks.
Laulāto kopīgā manta	No kapitāla daļām izrietošās tiesības īsteno kopīgi ar laulāto.
Darījuma attiecības	Tiesības vadīt sabiedrības darbību un lemt par finanšu līdzekļu izmantošanu.
Faktiskā kontrole	Persona faktiski nosaka sabiedrības saimnieciskās darbības virzienu un dod valdei norādījumus, kurus tā ievēro.

B

PLG kontroles veids un kontroles apjoma aprēķins

Tiešās un netiešās līdzdalības summēšana

PLG sliekšņa aprēķins

A — tieši: 40 %

A — netieši: $100 \% \times 70 \% \times 60 \% = 42 \%$

A kopējā līdzdalība: 82 %

B — netieši: $30 \% \times 60 \% = 18 \%$

Pieteikumā par A — divi kontroles ieraksti

Kontroles veids: dalībnieks

Īpašumtiesību procentuālais apjoms	40 %
Balsttiesību procentuālais īpatsvars	40 %
Apraksts	Neaizpilda

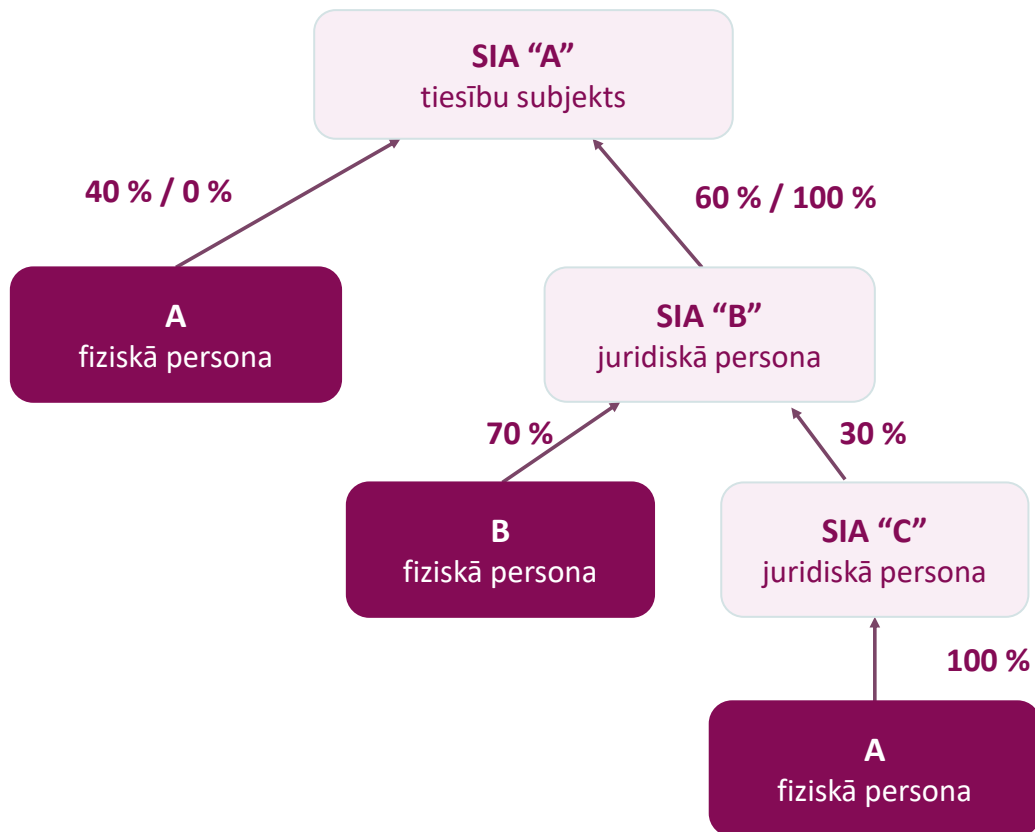
Kontroles veids: uz īpašumtiesībām

Īpašumtiesību procentuālais apjoms	42 %
Balsttiesību procentuālais īpatsvars	42 %
Apraksts	Neaizpilda

B

PLG kontroles veids un kontroles apjoma aprēķins

Īpašumtiesību un balsstiesību atšķirīgs apjoms

Sadalījums: īpašumtiesības / balsstiesības

B balsstiesību apjoms ir 70 %, bet A — 30 %: B ir lielāka ietekme lēmumu pieņemšanā.

Kontroles apjoma aprēķins

A: īpašumtiesības 58 % | balsstiesības 30 %

B: īpašumtiesības 42 % | balsstiesības 70 %

Pieteikumā norādāmie kontroles ieraksti

A — kontroles veids: dalībnieks

Īpašumtiesību procentuālais apjoms	40 %
Balsstiesību procentuālais īpatsvars	0 %
Apraksts	<i>Neaizpilda</i>

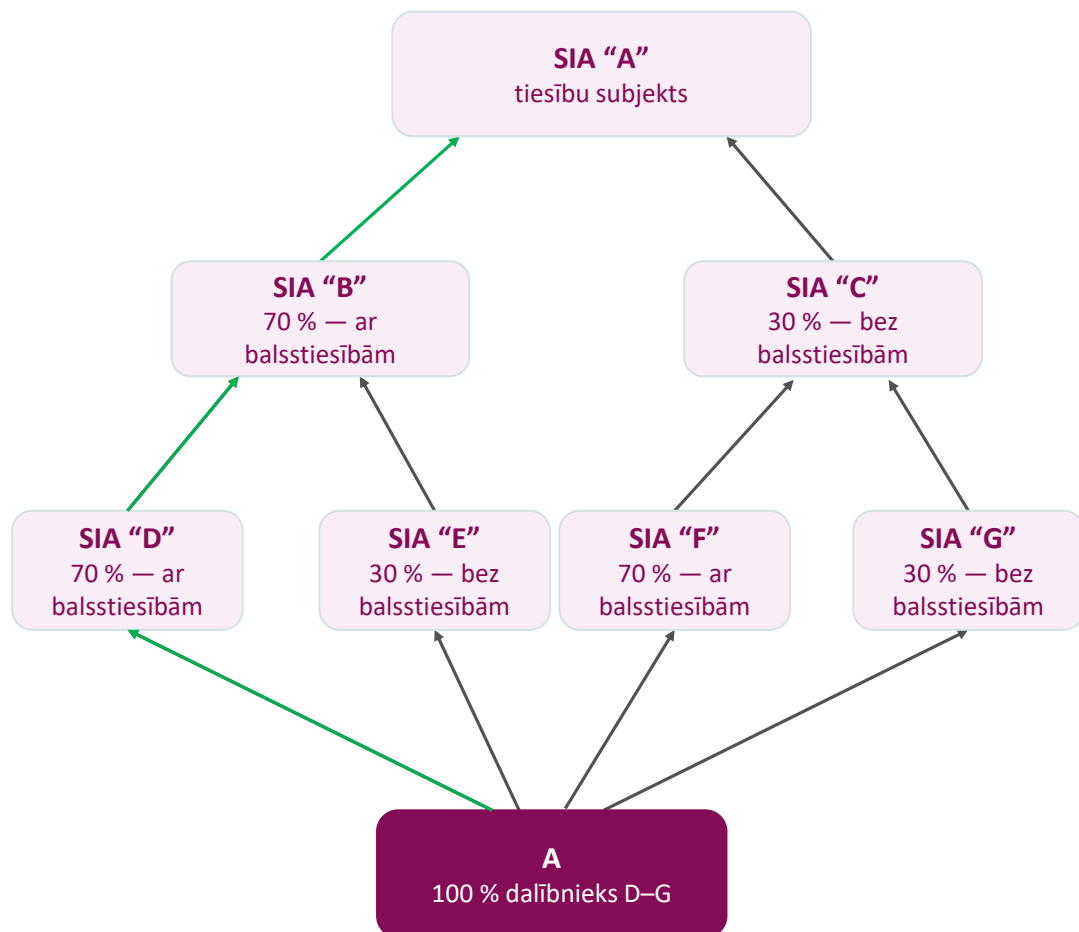
A — kontroles veids: uz īpašumtiesībām

Īpašumtiesību procentuālais apjoms	18 %
Balsstiesību procentuālais īpatsvars	30 %
Apraksts	<i>Neaizpilda</i>

B — kontroles veids: uz īpašumtiesībām

Īpašumtiesību procentuālais apjoms	42 %
Balsstiesību procentuālais īpatsvars	70 %
Apraksts	<i>Neaizpilda</i>

Kontroles apjoma aprēķins daļu kategoriju ķēdē

Zaļā ķēde: visi posmi ar balsstiesībām | pelēkā: vismaz viens posms bez balsstiesībām

Kontroles apjoma aprēķins

Īpašumtiesību apjoms

$$49 \% + 21 \% + 21 \% + 9 \% = 100 \%$$

A netieši pieder visas SIA "A" daļas.

Balsstiesību apjoms

$$100 \% \text{ balsstiesību SIA "B"} \times 100 \% \text{ balsstiesību SIA "A"} = 100 \%$$

A ir vienīgais balsstiesību īstenotājs.

Pieteikumā par A

Reģistrējamā ziņa	Īpašumtiesības	Balsstiesības
Netiešas īpašumtiesības	100 %	100 %
Starpniecības subjekti	SIA "B"–"G"	SIA "B" un "D"
Apraksts	Neaizpilda	Neaizpilda

Pieteikumā: īpašumtiesības — 100 %; balsstiesības — 100 %; aprakstu neaizpilda.

Daļu kategoriju atspoguļošana PLG pieteikumā

LĪDZ 04.10.2026.

Kategorijas atspoguļoja kontroles veidā

“Cits kontroles veids” — daļu īpašnieks ar balsstiesībām

“Cits kontroles veids” — daļu īpašnieks bez balsstiesībām

Rezultāts: balsstiesību atšķirībai veidoja atsevišķus kontroles veida ierakstus.

NO 05.10.2026.

Kategorijas atspoguļo kontroles apjomā

Kontroles veids: uz īpašumtiesībām

Īpašumtiesību un balsstiesību procentus norāda viena ieraksta ietvaros.

Atsevišķu “citu kontroles veidu” tikai balsstiesību dēļ vairs neveido.

14. slaida piemērs pieteikumā

Kontroles veids: netiešas īpašumtiesības

Īpašumtiesību procentuālais apjoms	100 %
Balsstiesību procentuālais īpatsvars	100 %
Apraksts	Neaizpilda

Juridiskā robeža

“Cits kontroles veids” saglabājas, ja kontrole patiešām izriet no cita juridiska pamata — piemēram, līguma, veto vai iecelšanas tiesībām.

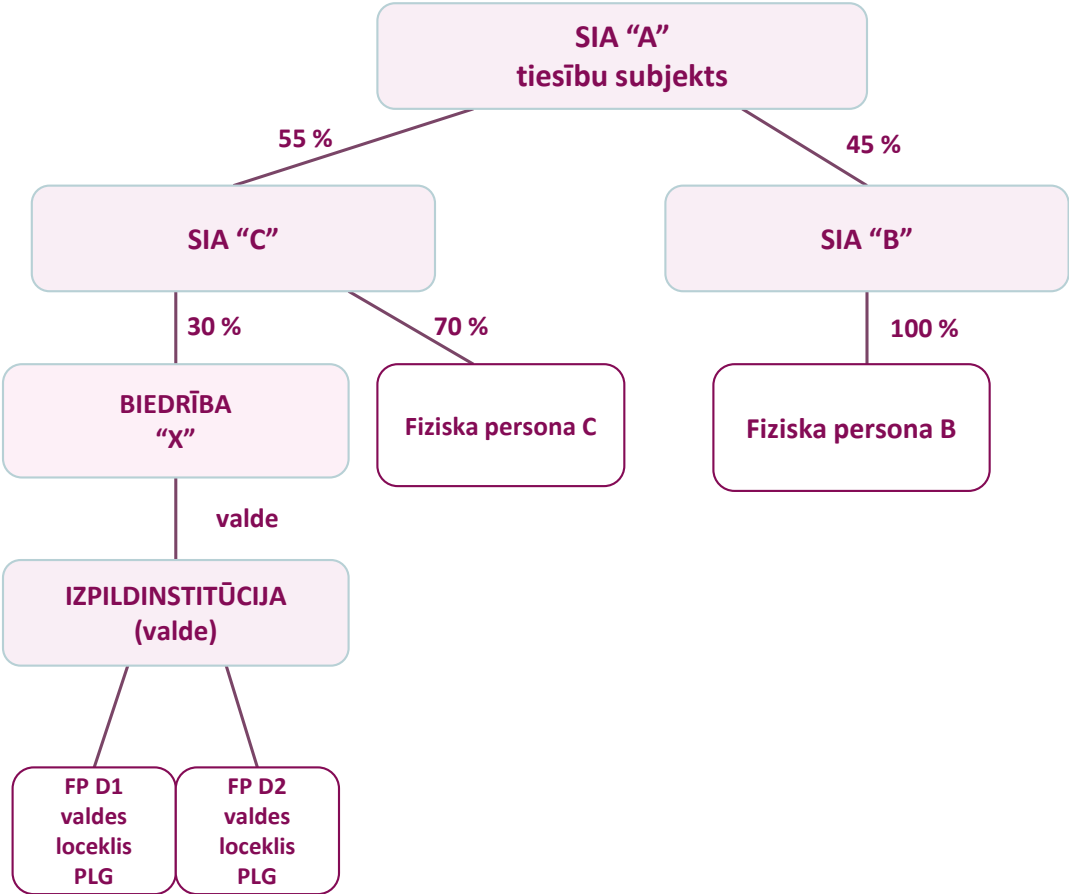
Tas netiek izmantots tikai daļu kategoriju vai balsstiesību atšķirības dēļ.

Sk. 9. slaidu: prakses maiņa no 05.10.2026. — kontroles pamatu norāda kā īpašumtiesības, bet īpašumtiesību un balsstiesību atšķirību atspoguļo kontroles apjomā.

C

PLG reģistrācija īpašās situācijās

Biedrība SIA kontroles ķēdē

Par SIA “A” PLG reģistrējamas šādas fiziskās personas:

PIETEIKUMĀ NORĀDĀMĀ FIZISKĀ PERSONA	BALSSTIESĪBAS	ĪPAŠUMTIESĪBAS	APRAKSTS
Fiziska persona B	45 %	45 %	–
Fiziska persona C	38,5 %	38,5 %	–
Fiziska persona D1	–	–	Atsevišķas vai kopīgas pārstāvības tiesības biedrībā “X” atbilstoši statūtiem.
Fiziska persona D2	–	–	Atsevišķas vai kopīgas pārstāvības tiesības biedrībā “X” atbilstoši statūtiem.

- Fiziskās personas B un C — kontroles veids: īpašumtiesības.
- Fiziskās personas D1 un D2 — kontroles veids: cits kontroles veids kā biedrības izpildinstitūcijas pārstāvis; kontroles apjomu norāda aprakstā.

PLG reģistrācija īpašās situācijās

PLG kontroles pamati mantojuma lietās

Līdz mantojuma pieņemšanai

Daļas ietilpst mantojuma masā; dalībnieka tiesības mantojuma masas vārdā īsteno mantojuma aizgādnis.

KONTROLES VEIDS

Cits kontroles veids — kā mantojuma masas aizgādnis

KONTROLES APJOMS

Apraksts: “Mantojuma masas vārdā īsteno dalībnieka tiesības.”

Mantojums pieņemts, daļas nav sadalītas

Visi kopīpašnieki reģistrējami kā PLG. Dalībnieka tiesības viņu vārdā īsteno kopīgs pārstāvis, kuru arī norāda kā PLG.

KONTROLES VEIDS

Kopīpašnieks — cits kontroles veids.

Pārstāvis — cits kontroles veids kā kopīpašnieka pārstāvis.

KONTROLES APJOMS

Kopīpašnieks - tiesības un pienākumi, kas izriet no kopīpašuma.

Pārstāvis - īsteno kopīpašnieka tiesības.

Mantojums sadalīts reālās daļās starp mantiniekiem

Katrs mantinieks kļūst par dalībnieku attiecībā uz viņam piešķirtajām daļām.

KONTROLES VEIDS

Tieša līdzdalība - dalībnieks/akcionārs vai cits piemērojamais pamats.

Netieša līdzdalība - īpašumtiesības vai cits kontroles veids.

KONTROLES APJOMS

Norāda balsstiesību un īpašumtiesību procentuālo apjomu.

PLG kontroles pamati likvidācijas procesā

PLG – īpašnieka statuss saglabājas

- Likvidācijas uzsākšana neizbeidz dalībnieka vai akcionāra īpašumtiesības

Sekas: personas, kuras tiešā vai netiešā veidā īsteno kontroli, likvidācijas uzsākšanas dēļ nezaudē PLG statusu.

Kontroles apjoms saglabājas atbilstoši daļu vai akciju īpašumam un ar to saistītajām balsstiesībām.

Likvidācijas laikā PLG ziņas turpina aktualizēt, ja mainās īpašnieks, kontroles pamats vai kontroles apjoms.

Likvidators — atsevišķs kontroles pamats

- Likvidators pārņem valdes tiesības un pienākumus likvidācijas veikšanai
- **Likvidators neaizstāj īpašniekus kā faktiskos PLG** Likvidācija pati par sevi nepārnes viņam īpašumtiesības vai balsstiesības.

Kontroles veids: cits kontroles veids — kā likvidators

Īpašumtiesību apjoms	<i>Nenorāda</i>
Balsstiesību apjoms	<i>Nenorāda</i>
Kontroles apjoms	Atsevišķi vai kopīgi īsteno pārstāvības un lēmumu pieņemšanas pilnvaras

C

PLG reģistrācija īpašās situācijās

Nepilngadīgs dalībnieks: īpašumtiesības un pārstāvība

Svarīgi: daļu īpašnieks nemainās tādēļ, ka dalībnieka tiesības viņa vārdā īsteno likumiskais pārstāvis.

Par PLG uzskatāmi

DIVAS PERSONAS — KATRAI SAVS KONTROLES PAMATS UN APJOMS

1 NEPILNGADĪGAIS DALĪBNIKIS Cits kontroles veids — īpašumtiesības uz daļām	
Īpašumtiesību procentuālais apjoms	30 %
Balsstiesību procentuālais īpatsvars	0 %
Apraksts	Daļu īpašnieks
2 LIKUMISKAIS PĀRSTĀVIS Cits kontroles veids — likumiskā pārstāvība	
Īpašumtiesību procentuālais apjoms	Neaizpilda
Balsstiesību procentuālais īpatsvars	Neaizpilda
Apraksts	Nepilngadīgā vārdā īsteno dalībnieka tiesības

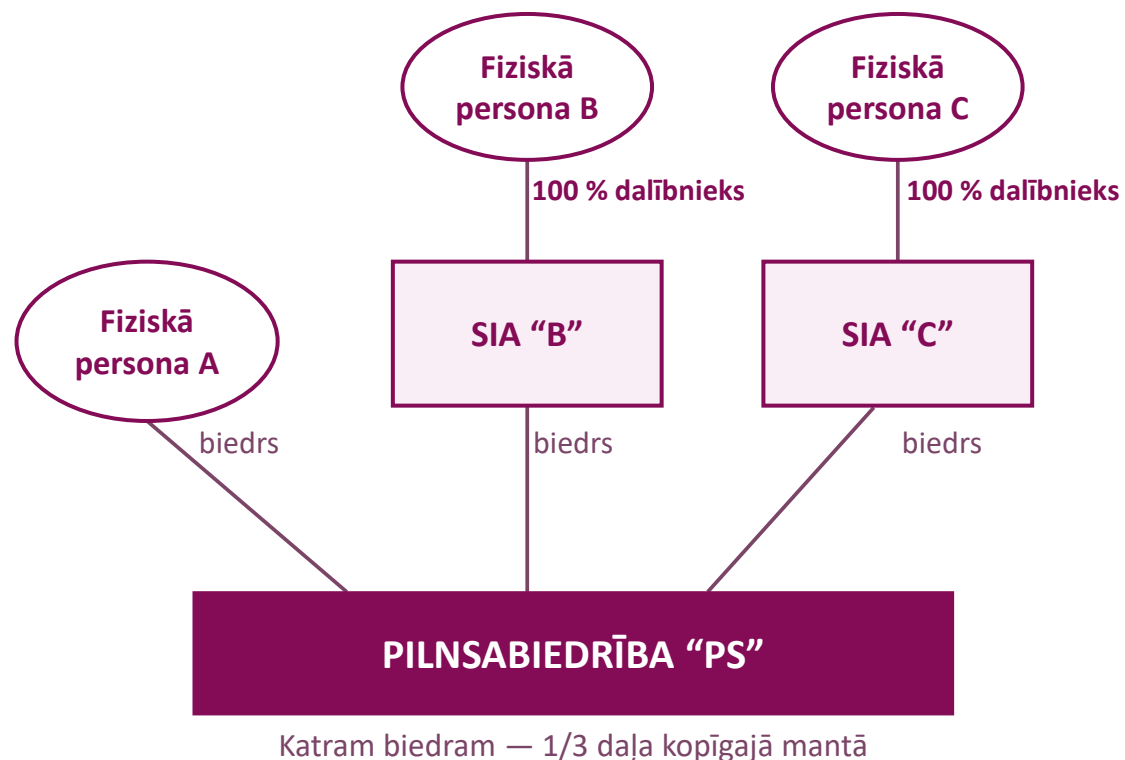
Likumiskais pārstāvis īsteno tiesības citas personas vārdā, bet neklūst par daļu īpašnieku.

C

PLG reģistrācija īpašās situācijās

PLG pilnsabiedrībās un to kontroles apjoms

Piemērā katram pilnsabiedrības biedram sabiedrības līgumā noteikta 1/3 daļa kopīgajā mantā. Fiziskā persona A ir tiešais biedrs; fiziskās personas B un C kontroli īsteno caur sev pilnībā piederošām sabiedrībām.

KONTROLES VEIDS ATSEVIŠĶI; APRAKSTĀ — FAKTISKĀS IETEKMES APJOMS

- 1 Fiziskā persona A**
Kontroles veids: pilnsabiedrības biedrs
Aprakstā: "1/3 daļa kopīgajā mantā"

- 2 Fiziskā persona B**
Kontroles veids: cits kontroles veids — netiešas īpašumtiesības biedrā
Aprakstā: "Ietekme pār biedra lēmumu pieņemšanu attiecībā uz 1/3 daļu kopīgajā mantā"

- 3 Fiziskā persona C**
Kontroles veids: cits kontroles veids — netiešas īpašumtiesības biedrā
Aprakstā: "Ietekme pār biedra lēmumu pieņemšanu attiecībā uz 1/3 daļu kopīgajā mantā"

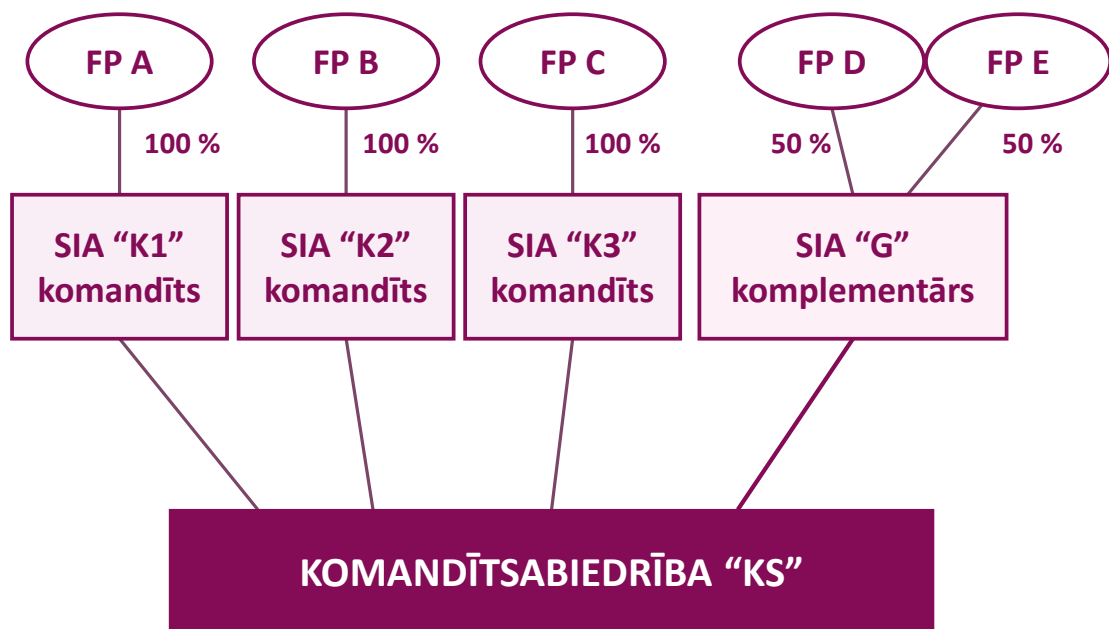
C

PLG reģistrācija īpašās situācijās

PLG komandītsabiedrībās un to īstenotā kontrole

Parasti komandītsabiedrības faktisko kontroli īsteno komplementārs. Tomēr vērtējums nav automātisks: jāņem vērā sabiedrības līgums un citi iesniegtie dokumenti, kas var apliecināt atšķirīgu kontroles sadalījumu.

STRUKTŪRA

Ja nav iesniegts dokuments, kas apliecina pretējo, kontroli vērtē caur komplementāru.

PLG NOSAKA PĒC DOKUMENTIEM UN FAKTISKĀS IETEKMES

- Komandītu īpašnieki A–C**
 Nav KS PLG tikai komandīta statusa vai ieguldījuma dēļ.
 Izņēmums: sabiedrības līgums vai cits dokuments komandītam piešķir faktiskas kontroles tiesības.
- Komplementāra īpašnieki D un E**
 Piesakāmi kā KS PLG, ja kontrole izriet no līdzdalības komplementārā.
 Kontroles veids: cits kontroles veids; aprakstā — “Kopīgas pārvaldīšanas un pārstāvības tiesības”, ja nav cita kontrolētāja.
- Komplementāra valdes loceklis**
 Var būt KS PLG, ja tam ir patstāvīga noteicoša ietekme pār KS lēmumu pieņemšanu.
 Valdes locekļa amats vien pats par sevi PLG statusu nerada.

C

PLG reģistrācija īpašās situācijās

Kontroles veidi un to aprakstu piemēri komandītsabiedrībās

Šajos piemēros izvēlas “cits kontroles veids”. Ja PLG nav komplementārs vai tā dalībnieks, iesniedz dokumentus, kas apliecina šīs personas faktisko noteicošo ietekmi pār KS.

Kontroles veids	PIESAKĀMAIS PLG	APRAKSTA PIEMĒRS
Komplementārs – fiziska persona	Komplementārs — fiziskā persona	Noteicoša ietekme pār komandītsabiedrības pārvaldīšanu un pārstāvību
Fiziskā persona kontrolē komplementāru — juridisku personu	Komplementāra kontrolētājs – fiziskā persona	Noteicoša ietekme pār komandītsabiedrības pārvaldīšanu un pārstāvību
Vairākas fiziskās personas kopīgi kontrolē komplementāru (Lēmumu pieņemšanas kārtība vai vienošanās)	Visas fiziskās personas ar kopīgu kontroli	Kopīgas pārvaldīšanas un pārstāvības tiesības
Komandītam piešķirtas papildu kontroles tiesības (Sabiedrības līgums vai cita vienošanās)	Fiziskā persona, kura īsteno piešķirtās tiesības	Noteicoša ietekme pār komandītsabiedrības lēmumu pieņemšanu
Valdes loceklim vai citai fiziskai personai ir patstāvīga noteicoša ietekme (Pilnvarojums, līgums vai faktiskos apstākļus apliecinājoši dokumenti)	Faktiskās ietekmes īstenotājs	Patstāvīga noteicoša ietekme pār komandītsabiedrības lēmumu pieņemšanu

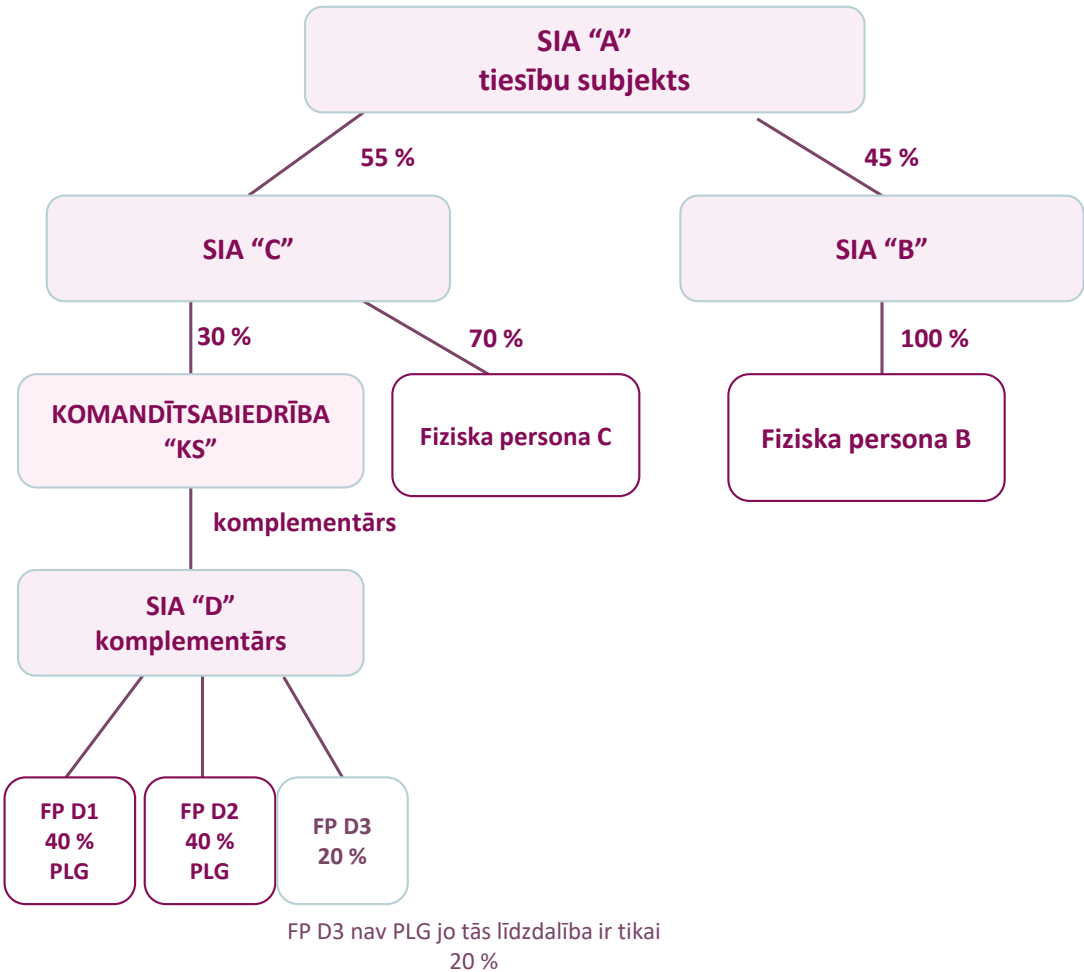
Īpašumtiesību un balsstiesību procentu laukus neaizpilda; pieteikumā norāda visus juridiskās ķēdes posmus, ar kuru starpniecību īsteno kontroli.

Aprakstā norāda ietekmes saturu — nevis kontroles veidu, dokumenta nosaukumu vai starpniecības ķēdi.

C

PLG registrācija īpašās situācijās

Ja juridiskās personas struktūrā ietilpst komandītsabiedrība

Par SIA “A” PLG registrējamas šādas fiziskās personas:

PIETEIKUMĀ NORĀDĀMĀ FIZISKĀ PERSONA	BALSSTIESĪBAS	ĪPAŠUMTIESĪBAS	APRAKSTS
Fiziska persona B	45 %	45 %	–
Fiziska persona C	38,5 %	38,5 %	–
Fiziska persona D1	–	–	Noteicoša ietekme pār SIA “A” lēmumu pieņemšanu.
Fiziska persona D2	–	–	Noteicoša ietekme pār SIA “A” lēmumu pieņemšanu.

- **Fiziskās personas B un C** — kontroles veids: īpašumtiesības.
- **Fiziskās personas D1 un D2** — kontroles veids: cits kontroles veids; netiešās īpašumtiesības komplementārā.

Juridiskās personas struktūrā ietilpst ārvalsts komandītsabiedrība

Ārvalstu komandītsabiedrības dalībnieku kontroles tiesības noskaidro vērtējot attiecīgās valsts tiesisko regulējumu un citiem privātiem dokumentiem, piemēram, sabiedrības līguma. Kontroles apjomu norāda aprakstā, jo komandīta ieguldījumu nevar izteikt kā attiecīgu netiešās līdzdalības procentu.

1 Ārvalstu tiesības un sabiedrības līgums

Normatīvos aktus, kas reglamentē komandītsabiedrības izveidi un darbību Latvijā, neattiecinā arī uz ārvalsts subjektiem. Papildus vērtē arī komandīta un komplementāra tiesības attiecīgajā subjektā, tostarp līdzdalību kapitālā, balsstiesības un pārvaldības pilnvaras.

2 Komandīta ieguldījums un kontrole

Komandīta ieguldījuma apmērs pats par sevi neļauj noteikt viņa netiešās līdzdalības procentu gala sabiedrībā. PLG noskaidrošanai vērtē konkrētās tiesības ietekmēt komandītsabiedrības lēmumu pieņemšanu.

3 Kontroles apjoms aprakstā

Pieteikumā norāda “cits kontroles veids” un apraksta konkrēto ietekmes apjomu. Procentu laukus neaizpilda. Komandīta ieguldījumu nepārrēķina un nesummē ar līdzdalības procentiem citos kontroles veidos.

4 Kontrole, kas izriet no īpašām tiesībām

Ja kontrole izriet no veto tiesībām, komplementāra iecelšanas vai citām noteicošām tiesībām, norāda konkrēto kontroles pamatu un pilnvaru apjomu aprakstā. Katru ķēdes posmu pamato ar dokumentiem, kas atklāj attiecīgās personas tiesības.

Kontroles apjoms IU, Zs un Zvs, kā arī kooperatīvajā sabiedrībā

Individuāla uzņēmuma, zemnieku un zvejnieku saimniecība

KONTROLES VEIDS

Vienīgais īpašnieks — īpašnieks

Kopīpašnieks — cits kontroles veids kā kopīpašnieks

KONTROLES APJOMS

Vienīgais īpašnieks — īsteno visas īpašnieka tiesības

Kopīpašnieks — īsteno no kopīpašuma pārvaldīšanas izrietošās tiesības un pienākumus

Kooperatīvā sabiedrība

KONTROLES VEIDS

Cits kontroles veids — kā kooperatīvās sabiedrības biedrs

KONTROLES APJOMS

Statūtos noteiktās balsstiesības, pārstāvības tiesības un citas tiesības, kas ļauj ietekmēt lēmumu pieņemšanu

Biedra statuss pats par sevi kontroli nepierāda; pieteikumā norāda konkrētās tiesības, ar kurām persona faktiski īsteno kontroli

Kontroles apjoms biedrībās, nodibinājumos un arodbiedrībās

Kontroles apjomu norāda aprakstā; sadaļu, kur norādāms procentuālais apmērs neaizpilda.

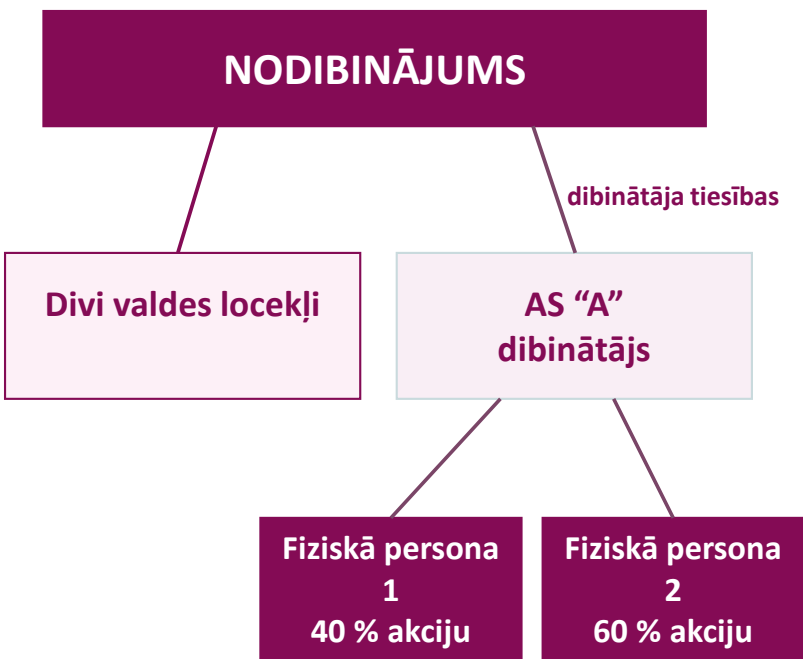
Situācija	Iespējamais kontroles veids	Iespējamais kontroles apjoms
Valdes vai pārvaldes institūcijas loceklis	Kā izpildinstitūcijas vai pārvaldes institūcijas pārstāvis	Atsevišķas vai kopīgas pārstāvības tiesības
Biedrības vai arodbiedrības biedrs ar īpašām tiesībām	Kā biedrības vai arodbiedrības biedrs	Īpašas statūtu tiesības: iecelt vai atsaukt valdi, apstiprināt budžetu vai bloķēt lēmumus
Nodibinājuma dibinātājs	Kā nodibinājuma dibinātājs	Tiesības iecelt vai atsaukt valdi vai citas statūtos noteiktas īpašas tiesības
Pārraudzības institūcijas pārstāvis	Kā pārraudzības institūcijas pārstāvis	Tiesības uzraudzīt, saskaņot vai bloķēt pārvaldes institūcijas lēmumus
Persona ar dominējošu ietekmi, piemēram, finansējot* attiecīgo tiesību subjektu	Cits kontroles veids — faktiskā kontrole	Dominējoša ietekme, ņemot vērā subjekta finansēšanu
Persona ar faktisku ietekmi vai personisku labumu	Cits kontroles veids — faktiskā kontrole	Faktiska ietekme pār lēmumu pieņemšanu vai labuma gūšana no subjekta darbības

* Tiesību subjekta finansēšana, maksājot biedra naudu vai vienreizēji finansējot subjektu, nav uzskatāma par dominējošu ietekmi.

PLG un kontroles apraksts nodibinājumos

Izskatāmajā situācija par nodibinājuma PLG uzskatāmas četras fiziskās personas — abi valdes locekļi un abi AS “A” akcionāri. Kontroles apjomu norāda aprakstā

KONTROLES SHĒMA

40 % un 60 % raksturo akciju līdzdalību AS “A”, nevis kontroles apjomu nodibinājumā.

KAS NORĀDĀMS PIETEIKUMĀ

IZŅĒMUMS: nodibinājumam īpašumtiesību un balsstiesību procentu laukus neaizpilda.

Fiziskās personas	Kontroles veids	Apraksts
Valdes locekļi 1 un 2	Kā izpildinstitūcijas pārstāvji	Nodibinājuma vadības un pārstāvības tiesības atbilstoši statūtiem
AS “A” akcionāri — fiziskās personas 1 un 2	Netiešas īpašumtiesības	Ietekme pār nodibinājuma dibinātāja lēmumu pieņemšanu

PLG identificēšana, ja juridiskās personas īpašumtiesību struktūrā ietilpst juridiskais veidojums

PLG identificēšanas tiesiskais pamats

NILLTPFNL 1. panta 5. punkta b) apakšpunkts

PLG lokā ietver tabulā minētās lomas un citas fiziskās personas, kuras tieši vai netieši kontrolē veidojumu. Ja labuma guvēji vēl nav noteikti, nosaka personu grupu.

Identificējamā loma	Kas jānoskaidro
Dibinātājs	Persona, kura izveidojusi veidojumu
Pilnvarnieks (pārvaldnieks)	Persona, kura pārvalda veidojumu un tā mantu
Pārraudzītājs (ja tāds ir)	Persona ar veidojuma dokumentos noteiktu pārraudzības lomu
Labuma guvēji	Konkrētās fiziskās personas. Ja tās vēl nav noteiktas, personu grupa, kuras interesēs veidojums darbojas
Citas fiziskās personas	Jebkura cita fiziskā persona, kura tieši vai netieši kontrolē veidojumu

PLG kontroles apjoma reģistrācija juridiskajos veidos

Kontroles apraksts pieteikumā

Saikne ar gala tiesību subjektu – pieteikuma iesniedzēju

Aprakstā atklāj, kā persona ar juridiskā veidojuma starpniecību īsteno kontroli pār tiesību subjektu. Personas lomu vērtē kopā ar tai piešķirtajām tiesībām.

Atbilstība dokumentiem

Kontroles apjomu apraksta atbilstoši juridiskā veidojuma dokumentos noteiktajām tiesībām.

Piezīme par ekonomisko labumu

Pilnvarniekam un pārraudzītājam personiska peļņas daļa nav obligāts juridiskā veidojuma PLG statusa priekšnoteikums.

Norādāmā informācija	Saturs un aprakstu piemēri
Kontroles veids	Norāda attiecīgo lomu, ar kuru persona īsteno kontroli caur juridisko veidojumu.
Kontroles apjoms	Apraksta konkrētās lēmumu pieņemšanas tiesības un to īstenošanu atsevišķi vai kopīgi.
Pilnvarnieks (piemērs)	Piemērs: tiesības pārvaldīt trasta aktīvus un lemt par to izmantošanu kopīgi ar otru pilnvarnieku.
Pārraudzītājs (piemērs)	Piemērs: veto tiesības attiecībā uz izmaksām labuma guvējiem un tiesības nomainīt pilnvarniekus.
Īpašumtiesību struktūra	Norāda juridisko veidojumu un personas, ar kuru starpniecību PLG īsteno kontroli pār sabiedrību.

Ziņas par valstspiederību un datu aktualizēšana

No 01.07.2026. norāda visas PLG valstspiederības

Ja personai ir vairākas valstspiederības, pieteikumā norādāmas ziņas par visām valstspiederībām

PLG identifikācija	Ziņu reģistrēšanas kārtība	Tiesību subjekta rīcība
Ja personai Latvijā nav piešķirts personas kods	Pieteikumā norāda visas valstspiederības, ja tāda ir	Ziņas iesniedz vienlaikus ar nākamo PLG informācijas aktualizāciju. Nepieciešamības gadījumā pieteikumam pievieno arī personu identificējošā dokumenta kopiju
Ja personai Latvijā ir piešķirts personas kods	Līdz 10.07.2026. Reģistrs, nepieņemot atsevišķu lēmumu, reģistrēs ziņas par valstspiederību, izmantojot Fizisko personu reģistra datus	Pārbauda reģistrēto ziņu atbilstību faktiskajai situācijai. Ja automātiski reģistrētās ziņas nav precīzas, iesniedzams pieteikums ziņu aktualizācijai

Automātiski reģistrēto ziņu precizēšana

Ja automātiski reģistrētā valstspiederība neatbilst faktiskajai situācijai, tiesību subjekts iesniedz pieteikumu ziņu precizēšanai.

VALSTSPIEDERĪBAS, AKTUALIZĒŠANA UN NEATBILSTĪBAS

PLG ziņu aktualizēšanas termiņš un kriminālatbildība

Ja mainās PLG vai ziņas par to, izmaiņas piesaka Reģistram. Šo pienākumu nošķir no trūkstošā kontroles apjoma papildināšanas kārtības.

Izmaiņu pieteikšanas termiņš

Juridiskā persona izmaiņas piesaka nekavējoties, bet ne vēlāk kā 14 dienu laikā no attiecīgās informācijas uzzināšanas dienas.

Termiņš attiecas uz PLG ziņu izmaiņām, arī ja pati PLG persona nemainās.

Kriminālatbildība

Par likumā noteikto PLG ziņu nesniegšanu vai apzināti nepatiesu ziņu sniegšanu paredzēta kriminālatbildība saskaņā ar Krimināllikuma 195.¹ pantu.

Ziņošana par PLG ziņu neatbilstībām un kļūdu labošana

NILLTPFNL subjekts konstatē neatbilstību

Par klienta izpētē konstatēto neatbilstību iesniedz ziņojumu Reģistra PLG ziņošanas risinājumā. Ziņojums pats par sevi nemaina reģistrētās PLG ziņas.

Neprecīzas ziņas par savu PLG

Juridiskā persona iesniedz Reģistram pieteikumu PLG ziņu precizēšanai vai izmaiņu reģistrācijai, norādot faktiskajai situācijai atbilstošās ziņas.

Reģistra pieļauta tehniska kļūda

Reģistram iesniedz iesniegumu par kļūdas labošanu. Norāda kļūdaino ierakstu un pareizās ziņas, atsaucoties uz iesniegtajiem dokumentiem.

Persona nav NILLTPFNL subjekts

Ja persona nav NILLTPFNL subjekts un tai rodas aizdomas par nepatiesu ziņu sniegšanu par PLG, tā bez Reģistra starpniecības vēršas Valsts policijā ar iesniegumu, norādot aizdomas pamatojošos apstākļus.

[Plašāka informācija: Ziņošana par neatbilstošu informāciju par patiesajiem labuma guvējiem](#)

Dalībnieka pienākums sniegt ziņas par PLG un sekas informācijas nesniegšanai

Komerclikuma 136.¹ panta tvērumš:

Pieprasījuma tvērumš

Dalībnieks paziņo par PLG, kas kontroli īsteno ar viņa starpniecību, nekavējoties, bet ne vēlāk kā divu nedēļu laikā pēc valdes pieprasījuma saņemšanas.

Tiesību ierobežojumi

Ja pieprasītās ziņas termiņā neiesniedz, dalībniekam nav balsstiesību, viņa balsis neņem vērā pārstāvības normas noteikšanā un dividendes viņam neizmaksā.

Izslēgšana tiesas ceļā

Tiesa pēc sabiedrības prasības var izslēgt dalībnieku, ja nav iesniegts Komerclikuma 136.¹ panta pirmajā daļā minētais paziņojums, ne ceturtajā daļā minētais pieteikums.

Valdes pienākums

Dokumentē pieprasījuma saņemšanu un saziņas rezultātus. Turpina PLG noskaidrošanu un izvērtē saglabājušās īpašumtiesības un citus kontroles pamatus.

Nesasniedzamība pati par sevi nepierāda termiņa sākumu. Balsstiesību ierobežojums pats par sevi neizbeidz īpašumtiesības vai PLG statusu.

Dalībnieka rīcība valdes bezdarbības gadījumā

Ja dalībnieks ir sniedzis PLG ziņas, bet valde tās neiesniedz Reģistram, Komerclikums paredz dalībnieka patstāvīgu rīcību:

PLG ziņu iesniegšana

Priekšnoteikums: valde likumā noteiktajā kārtībā un termiņā nav iesniegusi dalībnieka sniegtās PLG ziņas.

Dalībnieks šīs ziņas var iesniegt Reģistram pats.

Ja Reģistrs uz dalībnieka pieteikuma pamata reģistrē PLG, Komerclikuma 136.¹ panta otrās daļas tiesību ierobežojumi nav spēkā.

Dalībnieku reģistra aktualizēšana

Atsevišķa procedūra: Komerclikuma 187.¹ panta astotajā daļā paredzētajā gadījumā daļu ieguvējs var vērsties Reģistrā valdes bezdarbības dēļ.

Reģistrs var sazināties ar valdi, lai noskaidrotu tās rīcību. Daļu iegūšanas faktiskos apstākļus tas nepārbauda.

PLG ziņas var reģistrēt vienlaikus, ja tas ir lūgts un izpildīti arī PLG reģistrācijas priekšnoteikumi.

Abām procedūrām ir savi priekšnoteikumi. Tās neaizstāj privāttiesiska strīda par daļu piederību izšķiršanu.

Valdes un Reģistra kompetence PLG noskaidrošanā

Dalībnieku reģistra ieraksts apliecina dalībnieka statusu. PLG noskaidrošanā vērtē arī citus kontroles pamatus:

Valdes pārbaudes robežas

PLG noskaidrošana pati par sevi neprasa visu vēsturisko daļu iegūšanas darījumu pārbaudi.

Ja ir konkrētas pretrunas, valde pieprasa to noskaidrošanai nepieciešamās ziņas un dokumentus, arī par daļu pārejas nosacījumiem.

Nepārliedzinošu atbildi automātiski nepielīdzina ziņu neiesniegšanai Komerclikuma 136.¹ panta izpratnē.

Reģistra pārbaudes robežas

Reģistrs pārbauda pieteikto ziņu un dokumentu atbilstību un var pieprasīt papildu dokumentāro pamatojumu.

Reģistrs nepārbauda daļu iegūšanas faktiskos apstākļus un neizšķir privātus strīdus par darījuma izpildi.

PLG izmaiņām vajadzīgs dokumentārs pamatojums. Ja pretrunas nenovērš, reģistrāciju var atlikt vai atteikt.

Darījuma dokumentu trūkums vai apgalvojums par nesamaksātu cenu pats par sevi nepamato PLG statusa izbeigšanu.

PLG ziņu pieejamība NILLTPFNL subjektiem

Ierobežotas pieejamības ziņas

Publisko piekļuvi ierobežo izņēmuma kārtā, ja tā rada objektīvi pamatotu apdraudējumu PLG vai viņa ģimenei.

Informācija paliek pieejama tiesībaizsardzības institūcijām, Finanšu izlūkošanas dienestam, kā arī uzraudzības un kontroles institūcijām noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma finansēšanas un proliferācijas finansēšanas novēršanas jomā – citiem subjektiem jāiesniedz Reģistram pamatots pieprasījums.

Reģistrs individuāli vērtē izsniegšanas pamatu un apjomu (Informācijas atklātības likuma 11. panta ceturtā daļa).

PLG ziņas ārpus Reģistra datiem

Ja sabiedrība izmanto likumā paredzēto izņēmumu un PLG ziņas Reģistra neiesniedz, tās var nebūt Reģistra rīcībā. Šādā gadījumā vispirms jānoskaidro ziņu neiesniegšanas pamats.

Latvijas Republikas
Uzņēmumu reģistrs

Paldies par uzmanību!

www.ur.gov.lv

Seko mums:

